საქართ. მემარცხენე სოც.-ფედერალისტთა წარმომადგენელი პარტია

მთავარ კომიტეტის ორგანო

ტრიბუნა

ყოველდღიური საპოლიტიკო-სალიტერატურო გაზეთი „ტრიბუნა“ თვიურად ღირს 12,500 მ. სამგლოვიარო განცხადება 15,000 მ.; კანტორა ღიაა დილის 8—2 საათამდე.
რედაქტორის ნახვა შეიძლება მხოლოდ 12—1 საათამდე. რედაქციის მისამართი—ტფილისი დამფუძნებელი კრების ქ. № 6, ფოსტის ყუთი № 190, ტელეფონი 12—29.

ფასი 500 მანეთი

№ 82

ოთხშაბათი, ნოემბერის 26 1921 წ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ღრმად დაწუხარებულნი: ცოლი პელაგია, შვილები: ბიძინა მეუღლით ნინა გვასალიას ასული, შალვა, ნინო, თამარა ჯუანშერი და გენო ღამბაშიძეები აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ, რომ ნოემბრის 23-ს ქ. ზესტაფონში უეცრად გარდაიცვალა საყვარელი მამა მათი

მღ. ქსენოფონტე დავითის ძე

ღამბაშიძე

ცხედრის დაკრძალვის დღე ცალკე იქნება გამოცხადებული. 110

ღრმად დაწუხარებულნი ძმებ: ვახტანგი მეუღლით ვანდა, დავითი და მეხეილი ღამბაშიძეები აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ, რომ ნოემბრის 23 ს ქ. ზესტაფონში უეცრად გარდაიცვალა მათი საყვარელი ძმა

მღ. ქსენოფონტე დავითის ძე

ღამბაშიძე

ცხედრის დაკრძალვის დღე ცალკე იქნება გამოცხადებული. 111

ეფროსინე, ზოია, იპატი, სარა და თეოდო ლლონტი აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ, რომ ნოემბრის 22-ს ტფილისში გარდაიცვალა პირველთა სამთა ძვირფასი ძმა და მეორეთა დაუვიწყარი ბიძა

ბებური მახარობელის ძე ლლონტი

დაკრძალვა მოხდება წმ. ნიკოლოზის იკუესიის სასაფლაოზე (ვერა), შაბათს, დილის 11 საათზე. გამოსვენება ვარდისუბნის ქუჩიდან № 49. პანაშვიდი ყოველდღე საღამოს 5 საათზე.

ღრმად დაშწუხრებულნი: დედა—ქრისტინე, ძმა გიორგი და რძალი ნინო შვილებით კალანდაძენი, ბიძა მაქსიმე შარაშიძე, დები: ფედოსი, ელვასი და ეულიტა, დის შვილები: თამარი, ნიკოლოზი, გიორგი, შალვა და გრიგოლი მენაბდენი, სიძენი იასონ გუნია და თეოდორე ჭელერქაძე, აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ, რომ ორშაბათს, ოქტომბრის 24 ს ს. ხიდისთავში (გურია) მძიმე ავადმყოფობით გარდაიცვალა ქ. ტფილისის ვაჟთა მეხუთე გიმნაზიის მასწავლებელი

ბესარიონ ყარამანის ძე

კალანდაძე

ტირილის დღეთ დანიშნულია შაბათი, ნოემბრის 26-ს. ვითხოვთ ყველა ნათესავთ, მეგობართ და ნაცნობთ აღნიშნულ დღეს დაგვესწრონ და ანაგიშონ მწუხარებაში მყოფნი. 101

ღრმა მწუხარებაში მყოფნი: ბიძა გიგო, ბიცოლა მარგალიტა ბიძაშვილები: დარისპან, ალმასხან, ვანო, სეფე, კესარია, ოლიჩკა ვარდო ოტია; რძლები: ეპრასი, ეფემია, მარია და მანია კალანდაძენი; სიძენი: კაპიტონ ჭანიშვილი, სანდრო შონია და სანდრო თეოდორაძე, აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ რომ ს. ხიდისთავში (გურია) ოქტომბრის 24 მძიმე ავადმყოფობით (სახადი—сыпной тиф) გარდაიცვალა მათთვის დაუვიწყარი ქ. ტფილისის ვაჟთა მეხუთე გიმნაზიის მასწავლებელი

ბესარიონ ყარამანის ძე

კალანდაძე

102

ყოფილი ტფილისის ვაჟთა ნ გიმნაზიის მასწავლებელთა კორპორაცია უღრმესი გულის ტკივილით აცნობებს ქართველ საზოგადოებას თავის ნორჩ, ახალგაზრდა თანამშრომლის და მასწავლებლის

ბესარიონ ყარამანის ძე კალანდაძის

უდროოდ გარდაცვალებას, რომლის ორმოცი და ტირილი დანიშნულია შაბათს, ა. წ. ნოემბრის 26 ს სოფელ ხიდისთავში (გურიაში).

96

სახელმწიფოებრივი საკითხები

4

ულიანოვი.

— ულიანოვი!..

არც ერთი სიტყვა არ გამოსტაცავს თანამედროვე რუსეთს, როგორც გვარი—ულიანოვი.

— რუსეთი—ულიანოვია, ულიანოვი—რუსეთია. გაიგეთ ულიანოვი და გაიგებთ რუსეთსაც, მიხედეთ ულიანოვის ცხოვრებას, მის კოსტროვიერზებს და თქვენ გაიგებთ რუსეთის ცხოვრებასაც.

მაგრამ ულიანოვი არა თუ მთელი სვე და მთელი ბედია ვეებერთელა რუსეთის, იგი უდიდესი ძალაცაა რუსეთის თვალმარგალიტად მიჩნეულ საქართველოსათვის.

ჩვენ მესამე წერილში აღვნუსხეთ: რუსეთს ჩვენთვის გენერალურ სახელმწიფოს მხიშკელი ა აქვს, როცა რაიმე ხხრივ სწყდება საქართველოს სახელმწიფოებრივი საკითხი, განსაკუთრებით მაშინ, როცა საქართველოს ხელისუფლების ორიენტაცია არის ორიენტაცია რუსეთის მიმართულებით. ჩვენ ერთ წუთსაც ვერ მივცემთ დავიწყებას რუსეთის არსებობას და მის პრობლემას.

არავის არაფერი არ უთქვამს რუსეთზე ამიერ-კავკასიის ფედერაციის იდეის წამოყენების დროს, არავინ კი ინტერესებ არ სძრავს ჩრდილოეთის ინტერესებზე, მისიაზე; ისე გამოდის თითქოს რუსეთი არ სუნთქავს, ულიანოვის სუნთქვით, თითქოს რუსეთისათვის უმნიშვნელოა ამიერ-კავკასიის საკითხი!

ჩვენი უმთავრესი დანიშნულებაა: მოვახერთ ისეთი მდგომარეობა ჩვენი ქვეყნების როცა რუსეთისათვის ხელ ერთია რა მოხდება ამიერ-კავკასიის კონტინენტზე:

რამდენადაც მიჩქმალულია რუსეთის საკითხი იმდენად წინ ვაყენებთ ჩვენ მას ჩვენ გვინდა გარკვეული და აშკარა პოლიტიკა, ჩვენ გვინდა პოლიტიკური სისტემა, პოლიტიკური ეშეობა და არა პროფანაცია რომელიმე მოძღვრების.

როგორ შეურეთ ჩვენ რუსეთს?

ამიერ-კავკასიის ფედერაციის თობა ზე ერთ-ერთ მენშევიკთან საუბარის დროს ჩვენ მთელი თავის სინამდვილით დავუსტეთ მენშევიკური ფედერაცია.

№—მა წამოგვიყენა ერთი ! ერიოზული დებულება, რომელ-აც ეხლავე გვინდა ანკარიში გაუწიოთ: მენშევიკური ფედერაცია ამიერ-კავკასიაში ისაზღვრება და თავდება ამიერ-კავკასიით, ხოლო ბოლშევიკური ფედერაციის შინაგანი ბუნება მთელი ამიერ-კავკასიის გაერთიანება რუსეთთან.

ჩვენ არ ვიცით რა საჩოჩელი უდევთ ბოლშევიკებს ამიერ-კავკასიის. ფედერაციის საკითხის წამოყენებისას გულში ხელების ფათური ჩვენი საქმე არ არის. ჩვენი დამოკიდებულება გაერთიანებასთან საესებით გამორკვეულია ყველასათვის. ჩვენ გვინდა ფედერაცია, მაგრამ არ გვინდა გაერთიანება.

უნდა აღვნუსხოთ შემდეგი: „Правда Грузии“ მუდამ მ-მართავს ფედერაციის—მცნებას და მის კვალიფიკაციაში მუდამ სჩანს არა კავშირი, არა ფედერაცია, არამედ ერთიანობა, გაერთიანება, თვითოება. რკინის გზის საკითხში ამ ხრივ დიდ გაუგებრობას ქმნდა ადგილი და კომუნისტური პრესაც ღელვდინაც არ აქვს გარჩეული განმასხვავებელი თვისებანი ხსენებულ პოლიტიკურ დებულებათა.

ჩვენ ვებრძვით გაერთიანებას და მივისწრაფვით თანხმობისაკენ, კავშირისაკენ, საერთო მიზნებისათვის სოლიდარულ მოქმედებისაკენ. მოსკოვის და ტვერის გუბერნიებში შეიძლება ერთი მთლიანი, გაერთიანებული, ერთიანი პოლიტიკა, მაგრამ რუსეთსა და საქართველოში ჩვენ წარმოგვიდგენია სხვა და სხვა ძალთა შეთანხმებული, შეკავშირებული პოლიტიკა.

ჩვენ ღრმად ვართ დარწმუნებული, მას ჩვენ გვიმოწმებს მენშევიკების მიერ დარბეული ჩვენი პარტიის ბიუროები, რომ საკმარისია მენშევიკური მთავრობა ადსდგეს მოსკოვში (რაც არასოდეს მოხდება), რომ საქართველოს მენშევიკების ამიერ-კავკასიის ფედერაციაც აუცილებლად წარიმართება რუსეთთან გაერთიანების, შეერთების „Слияние“—1 გზით.

ამიტომაა ჩვენ სრულიად არაფერი გვწამს მენშევიკური არც დამოუკიდებლობის, არც ფედერაციის.

ჩვენი ქვეყნისათვის საჭიროა ფარკვეული გზა. ჩვენ საქართველოს პოლიტიკას ჩარჩის ანგარიშებზე არ ვაგებთ. არ ეუურეთ არც რუსეთის დამხობას, არც ანტანტის დანგრევას. ჩვენი ქვეყნისათვის ფედერაცია საჭიროა და ამ გზას უნდა დავადგეთ. ამიტომაა ეხლავე გარკვეული უნდა გაქონდეს რუსული პრობლემა.

ულიანოვი ცოცხალი სიმბოლოა რუსეთის ადორძინებისა. ულიანოვ-ლენინმა შეიტანა რუსეთის საერევოლიუციო მოძრაობაში სტრატეგიის ყველა პრინციპები და პირველად ულიანოვ-ლენინმა გადმოიტანა რევოლიუციი ხელოვნების საფუძვლებზე. მე-80 წლებში ქუჩის ბრძოლა გერმანიის სოციალ-დემოკრატიამ უარყო. ლენინმა სამოქალაქო ომის პრინციპი გაახელმწიფა და სისტემის ხასიათი მისცა. თავისი რევოლიუციონური სტრატეგიით ლენინმა დაიხსნა რევოლიუციაც და რუსეთიც, რა იქნებოდა რუსეთი, რომ ბოლშევიკებს არ მიეღოთ ბრესტის ზავი? დანამდვილებით შეიძლება ითქვას, რომ უბედურმა ბრესტმა უდიდესი სამსახური გაუწია როგორც რუსეთს, ისე რევოლიუციას. ბრესტის უკან დაბრუნებამ ბოლშევიკებს საშუალება მისცა 3 წელიწადი გაეგრძელებინა რევოლიუციის სამსახური.

დღესაც ჩვენ მოწმე ვართ ლენინის უკან დახევისა. ბევრს ეს მიჩნია რევოლიუციის და ბოლშევიზმის გაკოტეებად. ამაში ასეთი ხალხი აშენდენებს გენერალურ დაბრუნებას ძირითადი საკითხებისადმი. ჩვენთვის ცხადია: ძოხერხებულ და საჭირო უკანვლას გაცილებით მეტი მნიშვნელობა აქვს, ვიდრე თავზეხელაღებულ წინსვლას გამარჯვების პირველს პერიოდში. რუსეთის ეხლანდელ ეკონომიურ პოლიტიკას და ბოლშევიკების მთელს შემოქმედებას ჩვენ რევოლიუციის საქმისათვის უფრო მაღლა ვაყენებთ. ვიდრე კოლჩაკის და დენიკის ვრანგელის რეაქციის ბრწყინვალე დამარცხებას. არ მიგვიჩნია პარადოქსად: სწორედ ულიანოვის დღევანდელი უკანდახევა უდიდესი და უგონივრესი რევოლიუციონური ნაბიჯებია, თუმცა გარეგანი სახეები ამ უკანასკნელისა უფერული და მკრთალი ხასიათის გახლავსთ.

როგორც საშინელი ბრესტის ზავი ერთის შეხედვით იყო სრული კაპიტულიაცია ბოლშევიზმისა, მაგრამ არსებითად კი უდიდესი რევოლიუციონური აქტი, ისევე ეხლანდელი ბოლშევიკური მანევრები არის უდიდესი რევოლიუციონური მანევრები, თუმცა ფიგურალურად ამ მანევრებში ბურუაზიული ჯგუფები ხედავენ თავის გამარჯვებას.

ულიანოვის მანევრები საერევოლიუციო ძალთა მობილიზაციაა. იგი დაგროვებაა არა მარტო რევოლიუციის, აგრედვე რუსეთის ეროვნული ენერგიისა, ლენინის მანევრები ანტანტის პლანების დაშლა და დასუსტებაა.

პოლიტიკური მოაზრე მოვალეა გაითვალისწინოს ეს ისტორიული პროცესი, რომელიც ხდება თავის ირგვლივ, ასწონ დასწონოს იგი, ღირსეულად შეაფასოს და შეიმუშავოს მისადმი გარკვეული დამოკიდებულება.

ჩვენს წინაშე ხდება რუსეთის ადორძინება, ხოლო ჩვენ კი არ გვესმის ამ მოვლენის შინაარსი, ჩვენს ირგვლივ ობიექტიური მდგომარეობანი იცვლებიან და ჩვენვე კი არ გვინდა ამ მდგომარეობას ჩაუკვირდეთ!

ასეთს პირობებში რუსეთის გენერალურ მოტივების იზოლაციაა ფიქტიურად, როცა ვარკვევთ ამიერ-კავკასიის ცხოვრების ძირითად საკითხებს—შეუძლებელია, ოცნებაა. ეს ლენინიზმი კი არ არის, უდიდესი პოლიტიკური სიბრიყვეა.

ჩვენ ჯერ ისევ დაუბრუნდეთ რუსეთის მოვლენას და კარგად შევისწავლოთ ჩვენი მდგომარეობა.

თეოდო ლლონტი.

ახალი ამბები

— **საერთაშ. საკუთარ წარმოებას გამოკვლევა.** საერთ ვ-საქსოვ წარმოების გამოკვლევის კომისია ამბ. პირველოვის თავმჯდომარეობით შეუდგა მუშაობას და დაასრულა გამოკვლევა საერთაშ ქარხნისა მახმუდბეკოვის თვარაძესი, კუშნიევ-ს, ზლატოგორების და ზარგარიანისა.

— **ბაბარათთ ბიუროს განცხადება.** ამით გაუწყებთ მუშებსა და საბჭოთა მოსამსახურეებს, რომ 23 ნოემბრიდან მყარდება პუოის ულუფის შემდეგი ნორმა.: მუშებს და დამკვრელ ულუფაზე ჩარიცხულ მოსამსახურეებს—გირვანქა ნახევარი; დანარჩენ მოსამსახურეებს—გირვანქა; მუშების, მოსამსახურეების და წითელ არმიელების ოჯახის წევრებს—ნახევარი გირვანქა.

— **სახ. ოპერაში.** პარასკევს, ნოემბრის 25 სახ. ოპერაში დადგმული იქნება ბალეტი „კარნავალი“ ნ. მორდკინის, მ. მაკლეკოვის, ბ. ბოხიეკის მონაწილეობით.

— **სახელმწიფო დრამაში.** სამშაბათს, ნოემბრის 29, სახელმწიფო დრამის თეატრში განმეორებულ იქნება ალ. შანშიაშვილის ორ გინალი ტრაგედია „ბერდო ზვანა“ 5 მოქმედებად ალ. ახმეტელის რეჟისორობით. სიმფონიური ორკესტრი ალ. გველესიანის ლიტბარობით შეასრულებს დ. არაყიშვილის მუსიკას სპეციალურად დაწერილს ამ პიესისათვის. დეკორაციები და ტანისამოსი მხატვარ ვალ. სიდამონ ერისთავისა. ახალი ბალეტი შემუშავებულია და დადგმულ იქნება ალ. ახმეტელის მიერ.

— **უცხო ენათა კურსები** თამარ თაქთაქიშვილის უცხო ენების კურსები გადატანილია ახალ ბინაზე ოლღას ქუჩა. № 14. პირველ დეკემბერიდან შესდგება ბავშვების ჯგუფი ფრანგულ და გერმანულ ენების შესასწავლად ყველა ცნობები კანცელარიაში 5—7 ს. ოლღას ქუჩა 14.

— **ხელოვანთა კავშირის წევრებს საყურადღებოდ.** ამით ვაცხადებთ ხელოვანთა კავშირის წევრების საყურადღებოდ, რომ ულუფა (პური) უკვე რიგდება 23 ნოემბრიდან და ვინც ჩაწერილა ულუფის მიმღებთა სიაში შეუძლიანთ მიიღონ ულუფა ყოველ დღე 11-დან 3-მდე. ხელოვანთა სასახლეში სერგიევის ქ., № 13. მთავარი კომიტეტი.

— **ქუთაისის საბჭოთა პროფკავშირში.** ქუთაისის საბჭოთა პროფკავშირის ეკონომიურ განყოფილებამ ვერ შეძლო ფართო მუშაობის წარმოება მსხვილი წარმოების არ არსებობისა გამო, წერა-კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაცია ყველა წარმოებაში დასრულებულია. ქუთაისის განყოფილებაში ირიცხება 350 წევრი.

ქურნალ-გაზეთებიდან

კერენსკი და ბოლშევიკები.

პრაგა, ოქტომბრის 12-ს. პარიზის კორესპონდენტი გაზეთ „Народни листы“-ს დეპეშით იტყობინება პარიზიდან პრაგაში შემდეგს: „ზოგიერთი ლიდერი რუს ესერებისა მიემგზავრება პრაგაში მნიშვნელოვან საიდუმლო თათბირზე, რომელიც შესდგება ამავე კვირაში ა. კერენსკის თავმჯდომარეობით. ეს თათბირი იქნება უკანასკნელი თათბირი პარტიის ლიდერებისა ცენტრის დათხოვის წინ, რომელიც ესერებისგან შექმნილ იქმნა პრაგაში და სცემდა „Воля России“-ას. იტყობინებიან, რომ ამ სხდომაზე შესაძლებელია გამოტანილ იქმნას მნიშვნელოვანი გარდაწყვეტილებანი, რომელთაც ძალუძთ გამოიწვიონ დიდი ცვლილებანი ესერების პარტიის პოლიტიკაში ბოლშევიკებთან დამოკიდებულების საკითხში.

მიუხედავად იმისა, რომ კერენსკი და მისი მიმდევრები გასხვავდებიან ბოლშევიკებისაგან აუარელი საკითხ და სხვაგვარი შეხედულებებით, რაც ცნობილია კერენსკის განცხადებიდან ბრიუსელის პრესაში და გაბმულებით ბელგიის მაჟათა პარტიის სხდომებზე,—ამის და მიუხედავად არის შესაძლოება შუამავლო მოლაპარაკებებისა ესერებსა და ბოლშევიკებს ხელმძღვანელებს შორის რუსეთში ახალი რეჟიმის დამყარების ნიადაგზე.

უკანასკნელს დროს უკვე იყო ცდები შეთანხმებისაკენ გადადგმული ამ ორ ბანაკთა შორის, რაშიც ლიტვინოვი თამაშობდა ფრიად მნიშვნელოვან როლს, ჯერ კიდევ არ გამოგვირკვევია თუ რამდენად ძიაღწიეს მხარეებმა შეთანხმებას, მაგრამ გადმოგვცემენ, რომ მხოლოდ ახლანდელი თათბირი პრაგაში, რომელშიც მონაწილეობას დებულობენ სუბომლინი, ლებედევი, ლაზარევი, მინორი და სხვა წევრები კერენსკის მთავრობისა, შეძლებს გამოარკვიოს ესერების პოლიტიკა.

საქმეს კარგად გაცნობილი წრეები ლაპარაკობენ,—სწერს შემდეგ ხსენებული კორესპონდენტი, რომ ახლო დროში არ იქნება ძოულოდნელი სერიოზული ცვლილება საბჭოთა ძალთა ხელმძღვანელობის პოლიტიკაში, რადგან ეს ერები წინადადებას აძლევენ ბოლშევიკებს შექმნან კოალიციური მთავრობა, თუ კი ბოლშევიკები დათანხმდებიან მოიწვიონ დამფუძნებელი კრება, გამოაცხადებენ პოლიტიკურს ამნისტიას და უზრუნველყოფენ ესერების ლიდერების აშკიდობიანს დაბრუნებას რუსეთში.

საიდუმლოებანი „Воля России“-ს დროებითი შეწყვეტისა „Воля России“-ს გადატანის გამო „ერთ-ერთ რუსეთის ახლო მხარეში“ ჩვენ გვატყობინებენ საკმაოდ ცნობილ წყაროდან შემდეგს:

ეს-ერების განკარგულებაშია ამ ეამად მხოლოდ ის ფონდი, რომელიც იმყოფება ერთიანად ჩერნოვის ხელში, მაგრამ ის დათანხმდა გამოეთხოვოს ადნიშნულს ფონდს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ კი გაზეთი იქნება მის შეალო თვალყურის დევნების ქვეშ და ხელს აიღებს ყოველივე „გავლენისა-

გან", რომელიც მიმართული იქნება ბურჟუაზიული დემოკრატიისაკენ.

(პრესიის „ობშჩი დელოდან").

ამერიკა-კავკასიის რესპუბლიკათა კავშირი. ჩვენ უკვე ვაუწყებდით ამიერკავკასიის რესპუბლიკათა კავშირზე ხელშეკრულება ამ კავშირზე უკვე ხელმოწერილია პარიზში.

დამატებით ამ სათანადო მიდებულია შემდეგი ცნობები: ამ დღეებში ევენევაში მოვიდა როგორც დელეგატი ამ კავშირიდან ახლგაზრდა ბზერმეიჯანელი, მაჰმადიანი ბანი მეჩარანოვი, რომელმაც კავშირის სახელით წარადგინა მემორანდუმი ერთა ლიგის სეკრეტარიატში.

თავის მემორანდუმში კავკასიის რესპუბლიკები თხოულობენ ერთა ლიგისაგან, რათა იგი შესაძლებლობის ფარგლებში დეხმარეს რაც შეიძლება ჩქარა გაძევებას კავკასიის ტერიტორიისაგან საბჭოთა და ოსმალეთის ჯარებისა, და აგრეთვე დეხმაროს შიმშილის და ეპიდემიის წინააღმდეგ ბრძოლაში, რომელიც სცელავს მცხოვრებთ. როგორც კი გაძევებულ იქნებიან უცხო ჯარები, ეს ქვეყნები გამოსწორდებიან და ეს დიდს სარგებლობას მოუტანს მთელს მოფილოს იმის გამო, რომ კავკასია განთქმულია უამრავი ნატურალური სიმდიდრით. („პრეს. დუ ჟურ").

რუსეთი

მოსკოვი. ნოემბრის 24. (დასაწყისი არ მიგვიდია) ...ადერბეიჯანის, საქართველოს, ბელორუსეთის, შორეულ აღმოსავლეთის, უკრაინის და ხივის რესპუბლიკებს. სრულიად რუსეთის აღმასრულებელ კომიტეტი პრეზიდიუმი გაცნობებთ ო, რომ დეკემბრის 20 ს 1921 წელს მოსკოვში დახმარებული სრულიად რუსეთის საბჭოების მე-9 ყრილობა, აქვს პატივი გთხოვოს თქვენ, როგორც მოძმე და მეგობარ რესპუბლიკებს, გამოგზავნოთ თქვენი წარმომადგენლები სტუმრების სახით.

ს. რ. ც. ა. კ. თავმჯდომარე
მ. კალინინი.

მდივანი: **ენუქიძე.**

მოსკოვი. ნოემბრის 23. რუსეთის მაზრაში შიმშილობს 64,550 ადამიანი და 50,479 მოზრდილი.

მოსკოვი. ნოემბრის 23. მთავრობის მიერ დადებულია ხელშეკრულება „ამერიკის ქიმიურ პროპაგანდის შეერთებულ წარმოებასთან", რომლის მიხედვით ამ უკანასკნელმა უნდა მოიტანოს რუსეთში ნაღიონი ფუთი ხორბალი რუსულ ნაწარმოებზე გადასაცვლელად. გემი ხორბლით დატვირთული გამოვიდა ნიუ-იორკიდან ნოემბრის 18-ს და რეველში მოვა 20 დღის შემდეგ, პირობაში აღნიშნულ ვადაზე უფრო ადრე.

მოსკოვი. ნოემბრის 23. პეტროგრადის ნავთსადგურში ბოელიან ინგლისიდან გემა ფეხს ცმელებით და თბილეულობით დატვირთულს. ბარგი განაწილებული იქნება ადერიკულ სასადილოსთან დაკავშირებულ ბავშვებს შორის.

მოსკოვი. ნოემბრის 23. 3 რეველისთვის დაიტვირთა გემი 23,961 „სტანდარტის" ტაისა სანდკარგოდ გასამგზავრებლად. ღირებულება უდრის 3,705,437 მან ოქროთი.

მოსკოვი. ნოემბრის 22. სწარმოებს გამუდმებული ევაკუაცია გერმანელებისა ყირიმიდან, რომლებიც მიდიან სამშობლოში. ოდესაში მოელიან გემ „ექსპერეს" გერმანელების წასაყვანად.

მოსკოვი. ნოემბრის 23. ვალადიმირის გუბერნიაში, ოქტომბერში დაიწყო მოქმედება 3 სოფიერო ქარხანამ; 14 ლითონ-მკეთებელი „ზავოდმა" და 13 სახელოსნომ.

მოსკოვი. ნოემბრის 23. პეტროგრადის ფაბრიკა-ქარხნის მუშები აქტიურ მონაწილეობას დებულობენ წითელ არმიელების დახმარების კვირეში. განსაკუთრებით ისახელა თავი ვიბორგის რაიონმა.

მოსკოვი. ნოემბრის 23. სამეურნეო ანგარიშზე გადაყვანის გამო 6 სტანციაში ჩერეპოვეცკის გუბერნიაში ნაყოფიერება გაიზარდა 100 პროცენტით.

მოსკოვი. ნოემბრის 23, სმოლენსკის უმაღლესი სასწავლებლები—აგრონომიტეტი, პოლიტეხნიკუმი და სახალხო განვითარების ინსტიტუტი ერთდებიან ერთ სასწავლებელში სახელწოდებით—სახელმწიფო უნივერსიტეტი.

მოსკოვი. ნოემბრის 23. სახალხო კომ. საბჭომ გამოყო მუდმივი კომისია მეცნიერთა საყოველთაო მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად.

ტროცკის წერილიდან.

მოსკოვი. 24 ნოემბერი. (დასაწყისი არ არის მიღებული)... „ჩვენ ვკეთებთ ყოველივეს, რაც შესაძლებელია იმისათვის, რომ განვამტკიცოთ მშვიდობიანი დამკიდებულებანი. მაგრამ საქმე დამოკიდებულია არა მარტო ჩვენ კეთილსინდისიერებაზე, არამედ იმაზე თუ ვინ გაიმარჯვებს პოლონეთში: მშვიდობიანობის პარტია, თუ პილსუდსკი, რომელიც ისწრაფვის როგორათაც არ უნდა დაუჯდეს გამოიწვიოს ომი. რომელი ამ ორი პოლონური ბურჟუაზიული პარტიებისა გაიმარჯვებს? ამის გათვალისწინება არ შეიძლება, ამიტომ ჩვენ მაგრად უნდა გვეჭიროს ხელში ვინტოვკა თუ კი ჩვენს სიწყალებში გამოიღეოდა ვინტოვკები და პატრონები, პილსუდსკი დაუყონებლივ თავს დაგვესხმოდა. მთელი პოლონეთის ბურჟუაზია, გატაცებული გამარჯვების შესაძლოებით, აუცილებლად ისურვებდა იმასვე თუ კი ჩვენი საწყობები სავსე იქნება ვინტოვკებით და პატრონებით, პოლონეთის ბურჟუაზია 10 ჯერ მოიფიქრებს ვიდრე ნებას მისცემს პილსუდსკის (დამახინჯებულია)... ჩვენში განსწავლული კაცის მატერიალი რამოდენიმეჯერ მეტია ვიდრე პოლონეთში. საიმედო და გამობრძმედილი კომანდირები ჩვენ ბევრი გვყავს და თუ კი საკმაო მარაგი გვექნება, ჩვენ შევძლებთ წამოვაყენოთ უდიდესი არმია. თვალსაზრისი ჩვენზე ასეთის შემთხვევაში გადიქცეოდა სასიკვდილო უბედურებათ დამცემლისათვის. სანამ ჩვენ ყვარტყია მტრები, მზად უნდა ვიყოთ წინააღმდეგობისათვის".

უცხოეთი

მოსკოვი. ინგლისის ზოგიერთი გაზეთები გამოსთქვამენ აზრს, რომ შეთანხმება, რომელიც მოხდა კავკასის რესპუბლიკებს და ანგორის შორის ამტკიცებს ინგლისის პოლიტიკის გაკოტრებას კავკასიაში და სცემს ყველა დასავლეთ სახელმწიფოების პრესტიჟს უახლოეს აღმოსავლეთში.

პარიზი. ნოემ. 19. საერთო უნიონისტის პარტიის კრებაზე პარლამენტის წევრებმა უნდობლობა გამოუცხადეს ინგლისის მთავრობას.

ნიუიორკი. ნოემ. 19. საზოგადოებრივი აზრი ლონდონში ამ უკანასკნელ დროში მტრულად არის განწყობილი საფრანგეთისადმი. ეს მტრული განწყობილება გამოწვეულია ვაშინგტონის კონფერენციაზე საფრანგეთის დელეგატების განცხადებით, რომ საფრანგეთი აიარაღებს ძლიერ ფლოტს და ინახავს ძლიერ არმიას, რომ მოსპოს კონტრასტი საფრანგეთისა და დიდ ბრიტანეთის შორის; აგრედვე თვით ბრიანიც ცდილობს, რომ გაიარაღება არავითარ შემთხვევაში არ მოხდეს.

ანგორა. 19 ნოემ. ოფიციალური ცნობა. დასავლეთის ფრონტი გოზდაგი სიძაღლეებზე გრძელდება თოფისა არტილერიისა და პულემიოტის სროლა ორივე მხრიდან. მოწინააღმდეგე, რომელიც შეეცადა წინ წამოწევას, გაფანტულ იქმნა ჩვენი ცეცხლით, ამასთანავე ჩვენი ნაწილები დაეხეტენ მტერს და ჩარეკა ხელახლავ ხანრილებში. ესკიმომირის რაიონში ჩვენმა ნაწილებმა შეუტიეს მოწინააღმდეგის პოზიციებს, ხელთ ჩაიგდეს ორი პულემიოტი მრავალი ყუმბარები და ტელეფონის ქონება მტრის ხანრილებში ნახეს 32 კაცი მკვდარი, მათ შორის ორი ოფიცერი. იმავე უბანში გაანთავისუფლეს 10 ადგილობრივი მცხოვრები, რომელთაც იძულებითი წესით ამუშავებდნენ ბერძენთა პოზიციების გასამაგრებლად. ფეისი-კარაგისარის მიმართულებით ჩვენმა მზვერავმა რაზმმა დაიჭირა ორი ბერძენი; მეორე რაზმმა შეუტია მოწინააღმდეგის პოზიციას და მოსპო ძავუულებიანი ხლართი თხრილების წინ. ჭალის მიმართულებით ჩვენმა რაზმმა გაიტაცა მტერი, ჩაიგდო ხელთ დიდი ტელეფონის ქონება და სხვა, საახელოო მოწყობილობა.

კონსტანტინოპოლი. 12 ნოემბ. გენერალმა პალემ ეურნალ „დერიონის" თანამშრომელს შეუდგი განუცხადა ფრანკო-ოსმალურ ხელშეკრულებაზე:— ევროპა და მთელი ქვეყანა ამ ხელშეკრულების მიხედვით შეძლებს იქონიოს სწორი წარმოდგენა ოსმალეთის ნამდვილ სახელმწიფოებრიობაზე და ოსმალეთის ნამდვილ განზრახვებზე. ოსმალეთის შეუძლია დაანახვოს ყველას თუ როგორ ასრულებს ის თავის ხელშეკრულებას საფრანგეთთან: თუ ის არ დაიცავს უმცირესობათა უფლებას, თუ ოსმალეთი განაგრძობს შეეიწროებისა და ჩაგვრის პოლიტიკას ერისტიანულ მცხოვრებთადმი, მაშინ ევროპაში განმტკიცდება უარყოფითი დამოკიდებულება ოსმალეთისადმი. საფრანგეთი და მთელი ცივილიზაციური მსოფლიო საქმით უნდა დაეწყნარდეს ფსმალეთის ლოიალურ განწყობილებაში. ამას ხელს შეუწყობს ხელშეკრულება.

რომი. 11 ნოემ. ოსმის გაზეთები კომენტარიას უკეთებენ გუნარისის განცხადებებს, რომელიც მან ლონდონში გააკეთა. გაზეთები აღნიშნავენ მდგომარეობის უხერხულობას: მაშინ, როცა ქემალისტები რაზმავენ თავის ძალებს ამ მიზნით, რომ საბოლოოდ განდევნონ ბერძნები ოსმალეთის ტერიტორიიდან, საბერძნეთი თავის წარმომადგენელის გუნარისის სახით აწარმოებს მოლაპარაკებას პარიზსა და ლონდონში ზავის ჩამოსაგდებლად. საბერძნეთის საზოგადოებრივი აზრი, როგორც ჩანს, მოითხოვს ომის გაგრძელებას. ამ საწინააღმდეგო მდგომარეობის დროს ანტანტას არ შეუძლია გამოარკვიოს თავისი პოზიცია და ამა თუ იმ გვარად ჩაერიოს ბერძენ-ოსმალეთის კონფლიქტში მაშინაც კი, თუ ანტანტა და თანხმდება თავს იდვას არბიტრის როლი.

ნიუიორკი, 19 ნოემბ. გერმანიის ფინანსიურ მეურნეობის რეორგანიზაციასთან დაკავშირებით, მიღებულია დაწვრილებითი ცნობები მთელი გერმანიის პროფესიონალურ კავშირების მიერ წამოყენებული მოთხოვნილებების, გერმანიის მუშებმა წაუყენეს მთავრობას შემდეგი მოთხოვნილებები: 1) სახელმწიფომ მონაწილეობა უნდა მიიღოს ყველა სამეურნეო წარმოებებსა და ამხანაგობებში, რომლებიც ვალდებულნი არიან უსასყიდლოდ გადაეცეს მას თავის საბრუნებელი კაპიტალი 25 პროცენტი. წვრილი წარმოებები და სასოფლო სამეურნეო ამხანაგობები რჩება ამ ზომების გარეშე, მაგრამ ვალდებულია შეიტანოს ხაზინაში სათანადო გადასახადი: 2) სახელმწიფო გადასახადების გადიდების მიზნით უნდა მოხდეს ნახშირის მადაროების ნაციონალიზაცია და წარმოების გაძლიერება; უნდა მოხდეს ყველა სამრეწველო წარმოებების რეორგანიზაცია და შეძლების გვარად გატარდეს მათი კონცენტრაცია, რომ შემდეგში შემსუბუქდეს სოციალიზაციის განხორციელება; 4) სახელმწიფო ხასიათის მიმოსვლათა საშუალების (რკინის გზების) კერძო საკუთრების უფლება უნდა მოისპოს; 5) უნდა აიკრძალოს მთელ საზღვარ გარეთელ ვალუტის ხელშეკრულება. მთავრობის დაწესებულებებმა უნდა დაიცვას სასტიკი კონტროლი სახელმწიფოდან საქონლის გატანის დროს; 6) საქონლის შემოტანა უკიდურესად უნდა შეიზღუდოს; 7) გადასახადები ექ პორტზე, უნდა გადიდდეს; 8) კაპიტალის დაგროვება სახელმწიფო სამრეწველო წარმოებების გასაძლიერებლ ად უნდა გაძლიერდეს: 9) კანონით დაწესებული გადასახადები უნდა შეგროვდეს დაუყოვნებლივ; 10) საბირჟო ოპერაციებს უნდა დაედვას მაღალი გადასახადები; 11) დაუყოვნებლივ უნდა დაწესდეს კონტროლი კერძო გამგეობების მთელ მონოპოლიაზე პროფეიონალურ კავშირების საბჭომ გამოაქვეყნა ეს მოთხოვნილებები განსაკუთრებულ მოწოდებაში, რომელშიც ის წინადადებას აძლევს მუშებს ყოველი დონისძიებით ხელი შეუწყონ ამ ძირითადურ მოთხოვნილებების ცხოვრებაში გატარებას. პროფესიონალურ კავშირების საბჭოს მოწოდებამ გამოიწვია შიში მწარმოებელთა შორის. „გერმანიის საზოგადო გაზეთი" აცხადებს, რომ მწარმოებლებს არ შეეძლიათ მოლაპარაკება აწარმოონ, როდესაც წაყენებულია ასეთი პირობები.

მოსკოვი 22 ნოემბ. ლეიპციგის სამჯავროში დაიწყო 17 კომუნისტების პროცესის გარჩევა, კომუნისტებს ბრალს სდებენ მარტის გამოსვლის მოწყობაში. ლიხტენბერგის საპატიმროში 100 პოლიტიკური ტუსაღი, რომელიც დებულობდა მონაწილეობას მარტის ამბებში, სიმშილობა გამოაცხადა.

მოსკოვი. ნოემბრის 21. „კორიერე დელა ს